

SLOVENE

Im Januar 28 feindliche Zerstörer und vier U-Boote versenkt

Andauern der schweren Kämpfe im Osten - Zunahme der Kämpfe an Heftigkeit in Süditalien - 806 britisch-nord-amerikanische Flugzeuge über den besetzten Westgebieten und dem Reichsgebiet im Januar abgeschossen

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 1. Februar. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Am Brückenkopf von Nikopol und südwestlich Dnepropetrowsk scheiterten starke Durchbruchangriffe der Sowjets. 81 feindliche Panzer wurden abgeschossen.

Nordwestlich Kirowograd wurden auch gestern alle feindlichen Angriffe zerschlagen. Durch einen erneuten Vorstoß unserer Panzerverbände hatten die Bolschewisten wiederum hohe Verluste.

Südwestlich Tscherkassy und südöstlich Belaja Zerkow wehrten unsere Truppen häufig im Gegenangriff zahlreiche Angriffe der Sowjets ab.

Südlich Pogrebischtsche wurden bei der Säuberung des in den Vortagen gewonnenen Gebietes zahlreiche Gefangene eingebracht und eine Anzahl feindlicher Panzer abgeschossen.

Südwestlich und westlich Nowograd-Wolynsk sind heftige Kämpfe mit stärkeren feindlichen Kräften im Gange, die in einigen Abschnitten Boden gewinnen konnten.

Während südlich des Pripiet Vorstöße deutscher Verbände trotz zähen feindlichen Widerstandes und ausserordentlicher Geländeschwierigkeiten tief in den Feind führten, blieben zwischen Pripiet und Beresina bei Nachlassen der Kampfaktivität schwächere sowjetische Angriffe ohne Erfolg.

Nordwestlich Witebsk und nördlich Newel griff der Feind von Panzern und Schlachtfliegern unterstützt wiederholt, aber vergeblich an.

In den weiter andauernden schweren Abwehrkämpfen zwischen Ilmensee und Finnischem Meerbusen drangen die Sowjets in verschiedenen Abschnitten weiter vor. Unsere Kampfgruppen leisteten erbitterten Widerstand und fügten den Bolschewisten immer wieder, besonders bei örtlichen Gegenstößen, hohe Verluste zu. Das zweite Bataillon des Grenadier-Regiments 132 unter Führung des Hauptmanns Neubert

hat sich in diesen Kämpfen besonders bewährt.

In Süditalien nahmen die Kämpfe durch den von beiden Seiten erfolgten Einsatz neuer Kräfte an Heftigkeit zu.

Bei Nettuno setzte der Feind seine starken Angriffe nach Norden und Nordosten fort. Seine Durchbruchversuche brachen in schweren Kämpfen blutig zusammen.

An der Südfront im Raum von Minturno-Castellorotondo beschränkte der Feind sich infolge seiner hohen Verluste gestern auf örtliche Angriffe. Während der Monte Juga nach hartem Kampf erneut verloren ging, wurden bei Cassino starke Angriffe abgeschlagen und westlich San Elia mehrere Höhen im Gegenangriff zurückerobert.

An der Adriatischen Küste brach ein von Panzern unterstützter Vorstoß des Feindes im zusammengefassten Abwehrfeuer zusammen.

In den Morgenstunden des 31. Januar versenkten deutsche Schnellboote an der englischen Küste aus einem stark gesicherten Geleitzug 2 Schiffe mit 5.500 BRT und einen Bewacher.

Im Kampf gegen die britisch-nord-amerikanische Nachschubflotte versenkten Kriegsmarine und Luftwaffe im Monat Januar 31 Handels-Schiffe mit 178.000 BRT, 51 weitere Schiffe mit 249.000 BRT wurden durch Bomben- und Torpedotreffer so schwer beschädigt, dass mit dem Untergang vieler dieser Schiffe gerechnet werden kann. An feindlichen Kriegsschiffen wurden 28 Zerstörer, 4 Unterseeboote, 2 Bewacher und 10 Landungsfahrzeuge versenkt, 3 Kreuzer, 6 Zerstörer und 25 Landungsfahrzeuge wurden so schwer beschädigt, dass auch mit dem Verlust eines Teiles dieser Schiffe zu rechnen ist.

Über den besetzten Westgebieten und dem Reichsgebiet wurden im letzten Monat 806 britisch-nordamerikanische Flugzeuge abgeschossen, davon 665 Flugzeuge meist viermotorige Bomber bei Terrorangriffen auf das Reichsgebiet.

V januarju potopljenih 28 sovražnih rušilcev in štiri podmornice

Še vedno težki boji na vzhodu - Boji v južni Italiji vedno bolj siloviti - 806 angloameriških letal sestreljenih v januarju nad zasedenimi zahodnimi ozemlji in ozemljem Nemčije

Führerjev glavni stan, 1. febr. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Na mostišču Nikopolj in jugozahodno od Dnepropetrowska so se izjalovili močni sovjetski probojni napadi. 81 sovražnikovih oklepnikov je bilo sestreljenih.

Severozahodno od Kirovograda so bili tudi večeraj razbiti vsi sovražnikovi napadi. S ponovnim sunkom naših oklepnih oddelkov so imeli boljševiki znova težke izgube.

Jugozahodno od Čerkasov in jugovzhodno od Belaje cerkve so naše čete često v protinapadu odbile številne sovjetske napade.

Južno od Pogrebischša so bili pri čiščenju v prejšnjih dneh osvojenega ozemlja dovedeni številni ujetniki, večje število sovražnih oklepnikov pa je bilo sestreljenih.

Jugozahodno in zahodno od Novograd - Volinska so v teku siloviti boji z močnejšimi sovražnimi silami, ki so utegnile na nekaterih odsekih osvojiti ozemlje.

Medtem ko so južno od Pripijeta sunki nemških oddelkov navzile žilavemu sovražnemu odporu in izrednim ozemeljskim težavam dovedli globoko v sovražno ozemlje, so ostali med Pripijetom in Berezino pri popuščanju bojev slabotnejši sovjetski napadi brez uspeha.

Severozahodno od Vitebska in severno od Nevlja je sovražnik, podprt od oklepnikov in bojnih letal, ponovno, toda brez uspeha napadel.

V še vedno trajajočih težkih obrambnih bojih med Ilmenskim jezerom in Finskim zalivom so Sovjeti še nadalje prodrli na raznih odsekih. Naše bojne skupine so jim dajale ogorčen odpor in prizadevale boljševikom vedno znova in to posebno pri krajevnih protisunkih visoke izgube. Drugi bataljon 132. grenadirskega polka pod poveljstvom stotnika Neuberta se je posebno odlikoval v teh bojih.

V južni Italiji pridobivajo boji zaradi ob obeh strani izvršene uporabe novih sil na silovitosti.

Pri Nettunu je nadaljeval sovražnik svoje težke napade proti severu in severovzhodu. Njegovi probojni poskusi so v težkih bojih krvavo propadli.

Na južnem bojišču na področju Minturno-Castellorotonda se je večeraj sovražnik zaradi velikih izgub omejil na krajevne napade. Dočim smo po hudi borbi ponovno izgubili Monte Jugo, so bili pri Cassinu odbiti

močni napadi in zahodno od San Elia še smo zopet osvojili v protinapadu več višin.

Ob jadranski obali je v strnjenem obrambnem boju prepadel s podporo oklepnikov izvedeni sovražni sunki.

V jutranjih urah dne 31. januarja so potopili nemški hitri čolni ob angleški obali iz močno zavarovanega konvoja dve ladji s 5500 ton in eno strazno ladjo.

V borbi proti angloameriški oskrbovalni mornarici sta potopili vojna mornarica in letalstvo v januarju 31 trgovskih ladij s 178.000 ton, 51 nadaljnjih ladij z 249 brt, je bilo z bombnimi in torpednimi pogodki tako težko poškodovanih, da utegnemo računati s potopitvijo mnogih teh ladij. Od sovražnikovih bojnih ladij je bilo potopljenih 28 rušilcev, 4 podmornice, 2 strazni ladji in 10 izkrcevalnih vozil, 3 križarke, 6 rušilcev in 25 izkrcevalnih ladij je bilo tako težko poškodovanih, da tudi lahko računamo z izgubo dela teh ladij.

Nad zasedenimi zahodnimi ozemlji in ozemljem Nemčije je bilo v zadnjem mesecu sestreljenih 806 angloameriških letal, od tega 665 letal in to po večini štirimotornih bombnikov pri strahovalnih napadih na ozemlje Nemčije.

Kratka poročila

Sofija. Tisk priobčuje danes sledeče uradno poročilo: »Bolgarska vlada je takoj po strahovalnem napadu na Sofijo dne 10. januarja po svojih zastopnikih v inozemstvu vložila energičen protest proti temu vojskovanju zaveznikov, ki je naperjeno proti civilnemu prebivalstvu, bolnišnicam, cerkvam, šolam, kulturnim spomenikom itd.«

Madrid, 29. jan. Španski službeni list poziva bivaše prostovoljce na vzhodnem bojišču, naj se javijo k španski policiji.

Amsterdam. Kakor javlja Reuter, je angleško letalsko ministrstvo objavilo, da je bilo pri napadu Rafa v pretekli noči na ozemlje Nemčije, in to predvsem na Berlin, izgubljenih 47 bombnikov in tri nadlegovalna letala.

Amsterdam. Kakor javlja angleška poročevalska služba je prispel ameriški generalni major James H. Doolittle na evropsko bojišče, da prevzame poveljstvo nad osmo ameriško letalsko armado.

Bern. O angleškem pritisku na Spanijo piše londonski korespondent »Basler Nachrichten«: »Upajo, da bodo Spanijo privedli tja, kamor so Argentino. Verjetno je, da gre v obeh primerih za popolnoma sistematski razvoj.«

Odmevi k Führerjevemu govoru

Bukarešta, 31. jan. DNB. »K sreči za Evropo je narodno-socialistična Nemčija postala resnična«, izjavlja »Porunca Vremii« k Führerjevemu govoru in piše: »V Nemčiji uresničena socialna pravičnost štiti nemški narod pred slehernim notranjim razkrojem. Njegova edinstvo je nadaljnji element moči Nemčije, dočim mu silna nemška vojska daje moč, da z uspehom vodi borbo, v kateri gre za usodo celine.«

Bratislava. Ob obletnici prevzema oblasti narodnega socializma je bilo v Prešovi veliko zborovanje. Govoril je ministrski podpredsednik Aleksander Mach. Med drugim je izjavil, da je narodno-socialistična Nemčija danes edini trdni steber katerega se danes oprijemajo evropski narodi, da jih ne bi boljševizem pomedel. Slovaški narod in njegova vlada sta trdno odločena, da se ne bosta zgolj oklepala evropskih idealov, temveč bosta dala vse svoje moči v borbo, ki jo vodi Evropa pod vodstvom Adolfa Hitlerja proti svojim sovražnikom. Slovaški narod ne bo sovražnikova agitacija nikoli zapeljala.

Zagreb. Tisk posveča svoje uvodnike zadnjemu Führerjevemu govoru. »Hrvatski narod« piše: »V Hrvatski ni danes nikogar, ki ne bi umel ceniti veličine dela Adolfa Hitlerja. Izkušnja, ki si jo je hrvatski narod pridobil v zadnjih dveh in pol letih, ko je bil v lastni državi napaden od boljševiških tolpe, je še utrdila njegovo evropsko usmerjenost in njegovo prepričanje o zmagi evropske stvari, katere uspešen predborilec je Führer velike Nemčije. Hrvatski narod se je po-

stavil na stran Nemčije, ker je ta edina v položaju, da reši evropske narode.«

Madrid, 31. jan. Veliki Führerjev govor ob obletnici prevzema oblasti podaja v Madridu izhajajoči list »Hoja del Lunes«. Posebno je na španske bralce delovala ugotovitev, da je postala Anglija danes žrtev lastne, vsled pomanjkljivega spoznanja pričetne vojne. Führerjev govor in v njem izraženo neomajno zaupanje v zmago, v španskih krogih živahno komentirajo.

Sofija, 31. jan. Ponedeljski listi prinašajo Führerjev govor in podpirajo odločnost, s katero je govoril Führer. Opozarjajo, da je Führer označil angleško imperialistično politiko za krivca te vojne in da je odločilni problem te vojne spor med Nemčijo in boljševizmom.

Kodan, 31. jan. Tukajšnji listi so z velikimi naslovi prinesli Führerjev govor. »Berlinske Tidende« pravi v svojem podnaslovu: »Ako bi se zrušila Nemčija, se ne bi mogla več nobena država v Evropi uspešno upirati novemu vdoru Hunov.« »National Tidende« poudarja v podnaslovu Hitlerjevo prepričanje o nemški zmagi.

Lizbona. Führerjev govor prinaša večerajšnje večernje časopise. Napis priča o velikem pomenu, ki se prisojja govoru. »Diário de Lisboa« piše: »Hitler zagotavlja, da je Anglija izgubila, pa kakor koli bi se iztekla vojna.« »Popular« označuje govor za senzacionalen in piše: »Poraz Nemčije bi odločil v najkrajšem času usodo evropskih držav.« Podnaslov pa poudarja, da bo končna zmaga pripadla Nemčiji.

Duce italijanski generaliteti

Svečana prisega italijanskega vojaškega vodstva

Rim, 31. jan. Italijanski vojni minister maršal Graziani je sklical vse generale nove italijanske republikanske armade, da bi jim obirno poročal o izgradnji italijanske vojske. Nato je maršala Grazianija in ostale generale sprejel Duce v svojem glavnem stanu.

Ob tej priložili je imel Duce govor, v katerem je izrazil svoje veselje, ker je videl toliko starih vojniš tovaršev v novi italijanski vojski. Mussolini je omenil Badoglio izdajo, ki ni le sramota napram zavezniški temveč postaja zaradi svojih posledic tudi vedno bolj grozotno zločinstvo v zgodovini Italije. Duce je poudaril zasluge maršala Grazianija za ponovno ustanovitev italijanske vojske in italijanske domovine. Opozoril je na prisego, ki v svoji formulaciji ne pomeni le podreditve republiki, temveč je obenem izraz nove moralne norme. Kdor položi to prisego, je poudaril Mussolini z velikim poudarkom, ta podre za seboj vse mostove.

Naloge nove vojske, je izjavjal Duce, obvlada kategorični imperativ, končno zopet pričeti z bojem ob strani nemških zaveznikov. Za vsakega pravega vojaka mora biti najhujša duševna muka, ako je pri boju za italijansko domovino le navaden gledalec.

Mussolini je zaključil svoja izjavljanja s proslavo naporov nemških vojakov v boju za Evropo ter je stavil mladi italijanski vojski nemško vojsko kot najlepši vzgled, za katerim mora stremeti.

Kot dan, na katerega bo armada prisegla, je določil 9. februar, ki je kot spomin na 9. februar 1849, proslava največjih mož italijanskega Risorgimenta, italijanskega narodnega pokreta v 19. stoletju.

Rim, 31. jan. Po sprejemu maršala Grazianija in italijanskih vojaških poveljnikov pri Duceju je bila svečana prisega italijanskega vojaškega vodstva. Dva častnika sta držala novo italijansko vojno zastavo, pred katero so se postavili šef italijanske generalnega štaba general Gamba, podtanjniki za mornarico in za letalstvo ter armadni generali nove italijanske vojske. Graziani je opozoril na pomen ponovitve prispege po novem besedilu ter je zaključil svoja izjavljanja z bojnim vzvikom nove italijanske vojske: »Italija!«, ki so ga vsi prisotni navdušeno ponovili.

Nato je maršal Graziani izgovoril besedilo prispege ter je poljubil vojno zastavo. Njegovega vzgledu so sledili šef generalnega štaba in ostali prisotni generali.

Položaj na vzhodnem bojišču

Berlin, 31. jan. DNB. Velika zimska bitka na vzhodnem bojišču stoji še vedno pod vplivom težkih bojev na zunanjih krikih, čeprav so boljševiki razvili tudi na srednjem odseku živahno delovanje ter so jutraj 31. januarja po daljšem odmoru prešli v napad tudi severozahodno od Vitebska. Z južnega odseka so že prispela prva številna poročila o nemški napadalni bitki na področju pri Pogrebischju, kjer je bilo razbitih v enem tednu 12 sovjetskih strelskih divizij in več oklepnih zborov, privedenih preko 6.300 ujetnikov, uničenih ali zaplenjenih pa nad 700 oklepnikov in udarnih topov, 213 težkih hav-

bic, 468 protiletalskih topov in 300 motornih vozil z ogromnimi množicami ostalega vojnega gradiva. Bojne jate nemškega letalstva so se udeleževale predvsem na južnem odseku. Bombardirale so pri Bjelaji cerkvi in Kirovgradu sovjetske napadalne kline ter so razrušile 18 oklepnikov. Močna krдела težkih bojnih letal so napadala predvsem premike čet v bližnjem zaledju, dočim so skupine rušilnih letal podnevi in ponoči zasipavale z bombami ceste in železnice zveze. Nemški lovci so sestrelili 22 sovjetskih strojev. Dve nemški letali se nista vrnila v svoje oporišče.

Trebljenje tolpe na Balkanu

Berlin 31. jan. Skupna bilanca nemških očističevalnih nastopov na Balkanu je za mesec januar izredno bogata. Po obsežnih obkolitvenih nastopih nemških čet v decembru, ki so imele prodoren uspeh ter so velikim tolpom s povzročenimi najtežjimi izgubami zlomile hrbtnico, so predstavljali nemški ukrepi v prvem mesecu novega leta v bistvu ponovno čiščenje. Z rastjočimi krajevnimi težavami nemškega delovanja so bila uničena številna tolovajska gnezda, razpršeni tolovaji pa ujeti. S stalnim zasledovanjem razbitih tolovajskih skupin je bilo učinkovito preprečeno njihovo ponovno združenje v večje skupine. Tolovaji, ki so bili kljub zavezniškimi svetovalcem in boljševiškim ščuvalcem razbiti, so sicer poskušali izvršiti nekaj krajevnih razbremenilnih podjetij, tako n. pr. na področju svojega bivšega glavnega stana Tuzle in pri Banja Luki, vendar so morali prav ob teh prilikah doživeti uničujoče poraze. Z nemške strani je bilo v januarju našteti 8914 padlih tolovajev, tako da znaša samo od Nemcev ugotovljeno število mrtvecev v decembru in januarju 23.656. Število ujetnikov je bilo v obeh mesecih približno enako visoko. Pri tem je treba upoštevati, da so Titovim tolpom zadane nepopravljive izgube dejansko še mnogo višje, ker so imele tolpe poleg od Nemcev ugotovljenih izgub brez dvoma še nadaljnje mrtve in težko ranjene. Široka področja evropskega jugovzhodnega ozemlja so bila z uspešnimi nastopi zadnjih dveh mesecev že v toliko pomirjena, da jih je bilo mogoče prepustiti krajevnim na-

rodnim zaščitnim oddelkom. Nemške čete pa so s tem postale proste za nadaljnje varovalne ukrepe.

Nov Stalinov trik

Berlin, 31. jan. Poročilo o nameravani prenosni sovjetske zunanje politične službe po vzgledu britanske Commonwealth je zbudilo v berlinskih političnih krogih zanimanje. Po tem poročilu bi dobile večje republike Sovjetske unije svoje lastno diplomatsko zastopstvo v določenih državah. S tem bi bilo močno vplivano tudi na rusko-poljsko nesoglasja, poudarjajo v neki Reuterjevi vesti. V Berlinu pa poudarjajo, da gre v bistvu samo za namenjanje vlogam, ker bi taki diplomatski zastopniki prejimali navodila izključno iz Moskve. Zanimanje pa, ki ga je ta načrt vzbudil v zvezi s poljsko-sovjetskim sporom, se zdi, da kaže, da gleda Anglija v tej ureditvi možnost, da se znebi svojih skrbi glede na dejstvo, da je Poljski sklicujejo na Atlantsko kartro in da gradi Stalin za rešitev poljskega vprašanja od njih zaželen most.

Zagreb, 31. jan. Uradno javljajo, da je Poglavitnik razrešil glavnega ravnatelja za propagando Matijo Kovačiča njegovih dolžnosti ter ga imenoval za državnega svetnika. Njegov naslednik je postal dosedanjí ravnatelj zagrebškega časopisa »Hrvatski narod« dr. Ivo Bogdan.

Madrid. Po poročilu EFE iz Buenos Airesa je Svica prevzela zastopstvo japonskih interesov v Argentini.

Ob Führerjevem govoru

Včeraj smo objavili Führerjev govor ob enajsti obletnici prevzema oblasti po narodno-socialistični stranki v Nemčiji. Kakor vidimo iz govora samega, pa tudi iz prvih glasov, prispelih iz raznih evropskih držav, ta govor ni bil pomemben in važen samo za Nemčijo, marveč za vso Evropo, da, za ves svet. Führer je namreč jasno povedal, da je v tej vojni lažko samo en zmagovalec in to bo ali Nemčija ali pa Sovjetska Rusija. Za Evropo in za svet pa ni vseeno, kdo bo izšel iz sedanjne svetovne vojne kot zmagovalec.

V teh urah, ki tako trdo pritiskajo na vsakega Evropejca, pa vendar niso mogle niti za trenutek zmanjšati gotovosti v nemško zmago, vsakdo ve, kaj pomeni, če se Führer odtrga od svojega dela in polaga račun o tem delu kakor v prejšnjih letih miru. Njegove besede so bile spregovorjene v času najtežjih in najusodnejših odločitev. Na vrata Evrope trka namreč boljševiška pest, ki jo na evropskih mejah zadržuje nemški vojak v doslej največji borbi na svetu in v svetovni zgodovini.

Kaj je hotel Führer povedati v svojem govoru? Njegov govor je bil tako jasen, da ne potrebuje nikakega komentarja. Vkljub temu pa je prav, tako se posebej pokaže na nekatere najvažnejše misli njegovega govora. Maršikje se širi nevarna legenda, da bi Anglija lahko zaustavila ter ukrotila boljševiški kolos, če bi bilo to potrebno. To nevarno utvaro je Führer strogo zavrnil. Iz njegovega govora jasno sledi, da Anglija tega ni zmožna, kajti v tej vojni bo samo en zmagovalec in to bo ali Nemčija ali pa Sovjetska Rusija. V zvezi s tem je nadalje usodnega pomena tudi nadaljni Führerjev stavek, ki se glasi: »Zmaga Nemčije pomeni ohranitev Evrope, zmaga Sovjetske Rusije bi pomenila njeno uničenje.« Če se torej nemški vojak skupno z zavezniškimi vojski danes tako junsko bori na vzhodnem bojišču, se bori ne le zase, ne le za Nemčijo, marveč za usodo vseh evropskih narodov, za usodo tisoletne evropske kulture in celo — pa naj se to še tako paradoksalno sliši — tudi za usodo tistih zahodnoevropskih narodov, ki so se zaradi judovskih splet zvezali z boljševiki in se skupno z njimi borijo proti Nemčiji in proti drugim silam reda v Evropi.

Führer je omenil tudi usodo Poljakov ter drugih malih evropskih narodov, ki so navezali svojo usodo na Anglijo, pa so bili sedaj izdani ter predani na milost in nemilost sovjetskemu kolosu. Kdor se podaja na angloameriško ladjo, pluje na potapljalni stroj proti največjemu orkanu. Malim evropskim narodom pomagajo danes le močni obrambni zidovi, ki jih je zgradila nemška vojska s svojimi trupli. To je Führerjev nauk za male narode, med katere spadamo tudi mi.

Napredovanja v nemški vojski

Führerjev glavni stan, 31. januarja. DNB. Führer je dne 30. januarja odredil sledeča napredovanja v nemški vojski:

Generalni polkovniki so postali sledeči generali: šef generalnega štaba vojske, pehotni general Zeitler, vrhovni poveljnik armade pionirski general Jancke, vrhovni poveljnik armade pehotni general Weiss ter šef vojaškega voditeljskega štaba topniški general Jodl.

Letalski napad na London

Berlin, 31. jan. O napadu močnih oddelkov nemškega letalstva na London, o katerem je bilo javljeno v vojnem poročilu z dne 30. januarja, je javil londonski radio sledeče:

»Bila je to noč, v kateri so se Londončani spomnili na stare dni bitke za Britanijo. Mnogo Londončanov je izgubilo streho.«

Ženska armada v Siamu

Bangkok. Siamska vlada je objavila v nedeljo zvečer preko radija podrobno st o ustanovitvi prostovoljne ženske armade, ki naj bi bila v kratkem izvedena. Armada bi bila sestavljena iz žen v starosti od 18. do 25. leta. Službena doba bi naj znašala tri leta.

Teroristični napad na benečanska mesta

Rim, 1. febr. Mesta Bologna, Verona in Udine ter več krajev v Benečiji so v ponedeljek napadli težki angloameriški bombniki. Veliko število civilnih stanovanj je bilo upeljenih. V zadetih stanovanjih okrajih so izbruhnili veliki požari. Število človeških žrtev je veliko.

Mošoja v Travniku poškodovana

Zagreb, 1. februarja. Iz Travnika javljajo, da je pri zadnjem terorističnem napadu na to zgodovinsko bosansko mesto bila težko poškodovana druga največja bosanska mošoja, ki jo je v 16. stoletju v arabskem stilu dal zgraditi vezir Sulejman Paša. V tej mošiji je bilo spravljenih tudi nekaj relikvij preroka Mohameda. Razen tega je bil tudi Zdravstveni dom težko zadet. Število človeških žrtev ostaja na sto.

Boji v južni Italiji

Berlin, 31. jan. DNB. K bojem na mostišču pri Nettunu poročajo, da so se težišča angloameriških napadov osredotočila na prostor pri Apriliji in pri Cisterni. V težkih in izredno krvavih bojih se je posrečilo nemški četam povsod odbiti prodorne poskuse proti severu. V prostoru južno od Ardea so napadaleci vrgli v boj do 70 oklepnikov, ne da bi mogli doseči najmanjši prodor. V prostoru Aprilije so napadli prikratk močnejši oddelki oklepnih sil v moči približno ene brigade. Tudi ta poskus prodora za vsako ceno, je propadel. Nemški protimanever je ustavil oklepne in pehotne sile na za nekoliko kilometrov skrajšani črti daleč južno od roba albanskih gor. V prostoru pri Cisterni so nastopili močni ameriški oddelki proti nemškemu prednjim položajem na 12 km širokem pasu pod varstvom jutranje megle. S podporo težkega topništva so prodrli sprednji sovražni oddelki začasno do Cisterne. Odločen, deloma z boka izveden nemški protinastop pa je odrezal ameriške prednje napadajoče oddelke od njihovih zvez z zaledjem. Pri tem je bilo ujetih 699 mož. Z nemškimi protinastopi je bila potem popolnoma vzpostavljena prejšnja bojna črta. Najtežje izgube sta utrpeli večer 3. ameriška pehotna divizija in 82. ameriška padalska divizija. V celoti je bilo večer pri mostišču ujetih 921 Angležev in Amerikancev in uničenih ali zaplenjenih 11 oklepnikov.

Na morju pred Nettunom in Anziom so potopile nemške zračne sile ladjo za protiletalsko obrambo in tri polno natorjene oklepne čolne vdornih čet. Dve večji oskrbovalni ladji sta bili zadeti z bombami in sta zgoreli.

Tudi na odseku ob tirenski obali je prišlo večer do težkih bojev. Vzhodno od Castelfortia je bila neka višina blizu Monte Jaga z nemškimi protinastopi zopet zasedena. Tu se je predalo 64 Amerikancev, ki jih je nemški topniški ogenj popolnoma spravil ob pogum. Poleg tega je bilo naštetih 146 padlih Amerikancev.

Ne manj srditi so bili boji severno od Cassina in severozahodno od San Elia, kjer je 5. ameriška armada ponovila poskuse prodora v povečanem obsegu. Neznatno pridobitev ozemlja je plačal sovražnik, ki je samo na tem mestu izgubil 8 oklepnikov, z največjimi žrtvami. Na jadranski strani so bili opaženi veliki premiki na odseku 8. britanske armade. Neko britansko zbirališče tankov je bilo s havbicami obstreljevano. Pri tem je bilo uničenih šest bojnih vozil. Dva napada vojakov britanskega imperija na obalni cesti sta bila navzlic močnemu sovražnemu topniškemu ognju že pred nemškimi črtami razbita.

Pozor pred sleparji!

Opozarjamo občinstvo, naj ne naseda samozvanim in nepoklicanim sleparjem, ki v imenu Prevoda izvajajo od ljudi živilske nakaznice. Zahtevajte od vsakega, ki bi hotel v Prevodu imenu kontrolirati živilske nakaznice, da se legitimira, vsak sumljiv slučaj pa takoj javite Prevodu, Gosposka ul. 12./I. in najbližji policijski stražnici.

Ljubljancani, pripravite stare kovine!

Za obnovo pokrajine — to je za obnovo požganih in razrušenih kmečkih domov in gospodarskih poslopij, cest in mostov, sploh za vsa dela, ki naj dajo našemu narodu zopet možnost urejenega, delovnega življenja — bo potrebno mnogo kovinskega, gradbenega materiala. V sedanjem, vojnem gospodarstvu bo mogoče ta material naročiti samo za zamenjavo starega materiala.

V ta namen bo prirejeno v Ljubljanski pokrajini zbiranje starih kovin in starega železa. Zbiranje bo opravila šolska mladina po hišah. V poštev pridejo vse vrste kovinskih odpadkov in predmetov, ki so se obrabili ali niso imetniku potrebnih, posebno pa predmeti iz bakra, bronu ali litega železa. Taki obrabljeni ali pokvarjeni predmeti, ki v mali količini in za posredne predstavljajo nobene vrednosti, se najdejo v vsakem gospodinjstvu in vsakem podjetju.

V Ljubljani bodo nabirali v dneh 3., 4. in 5. februarja t. l. v drugih krajih pokrajine pa po navodilih in na dan, ki jih bodo določila pristojna glavarstva. Pozivam vse zavedne Slovence in Slovenke, da sprejmejo mlade glaslice obnove domovine prijazno, da jim po možnosti olajšajo njihovo prostovoljno, naporno nalogo in da darujejo za navedeni namen njim samim nepotrebne kovinske predmete.

Prezident: divizijski general: Rupnik, s. r.

Mikuž kot komunistični parlamentarec

Dne 1. decembra 1943 je bil v Jajcu v Bosni komunistični zbor, katerega se je udeležil tudi Metod Mikuž. Tu je Mikuž govoril velepotenčno kot kakšen svetovni diplomat o političnih prilikah ter zlasti o dveh jugoslovanskih vladah: ter prabil, da se bodo morali Angleži prej ali slej odločiti za vladu »maršala« Tita. Poudarjal je dalje, da se bližajo še težji časi in hude borbe, da bo treba napeti vse sile, vse tvegati do končne komunistične zmage. »Poedinec ni važen,« tako je govoril. »Če pade, se pač zakop-

lje, narod pa ostane.« Dodal je še tudi: »Malo vas bo ostalo,« kar je takoj popravil: »Malo nas bo ostalo.« Na tem komunističnem zborovanju je govoril tudi sanitetni referent komunistične vojske, ki je ugotovil, da so zdravstvene prilike med komunističnimi tolpami v Bosni obupne, ker vlada med borci pegasti legar. Pozval je vse navzoče, da podvzamejo vse potrebne korake za izboljšanje uši, ki širijo to nevarno bolezen. Tako je torej zdravstveno stanje med komunističnimi tolpami.

OBVESTILA PREVODA

Krušna in koruzna moka na nakaznice v februarju

Določila glede delitve krušne in koruzne moke v mesecu februarju, ki so bila objavljena v tujakšnih časnikih z dne 30. jan., spreminjamo tako, da naj delijo trgovci enotno moko na 20 dnevnih odrezkov, koruzno pa na 9 dnevnih odrezkov na vseh nakaznicah, ki imajo odrezke za kruh ali moko.

To razmerje je obvezno za vse. Na ta način bodo oddali trgovci pri nakupu moke za ves mesec:

1. Na osnovno živilsko nakaznico: dnevno 186 gr enotne moke, oz. 337,5 gr koruzne moke, t. j. za ves mesec 3.720 gr enotne in 3.038 gr koruzne moke;

2. na dodatno živilsko nakaznico za ročne delavce (R. D.) in na dodatno nakaznico za kruh za bolnike: dnevno 82,6 gr enotne moke, oz. 150 gr koruzne

moke, t. j. za ves mesec 1.652 kg enotne moke in 1.350 kg koruzne moke;

3. na dodatno živilsko nakaznico za delavce pri težkih delih (T. D.): dnevno 165 gr enotne moke, oz. 300 gr koruzne moke, t. j. za ves mesec 3.306 kg enotne in 2.700 kg koruzne moke;

4. na dodatno živilsko nakaznico za delavce pri najtežjih delih (N. T. D.): dnevno 248 gr enotne, oz. 450 gr koruzne moke, t. j. za ves mesec 4.960 kg enotne in 4.050 kg koruzne moke;

5. na posebno dodatno živilsko nakaznico za kruh (za zavodnike in noseče žene): dnevno 124 gr enotne moke, oz. 225 gr koruzne moke, t. j. za ves mesec 2.480 kg enotne in 2.025 kg koruzne moke.

Ker vsled tega sedanje zaloge koruzne moke pri trgovcih ne bodo zadostovale, bo Prevod objavil v časnikih, kdaj naj trgovci dvignejo nakazila za ostalo potrebno količino koruzne moke.

Delitev graha na živilske nakaznice za nabavo krompirja

Na odrezke št. 8, 9, 10, 11 in 12 živilske nakaznice za nabavo krompirja bodo delili trgovci v mesecu februarju skupno 1 kg graha, kot je bilo že objavljeno.

Dodatne živilske nakaznice za otroke in mladino do 18. leta za januar — podaljšanje za februar

Ker so v januarju prejeli marmelado na dodatne živilske nakaznice Do, Ma, Do, Mb, in Do, Ma. samo nekateri upravičenci, bodo ostali lahko prejeli marmelado na januarski odrezek omenjene nakaznice naknadno v mesecu februarju, ko bo v časopisih objavljeno. Upravičenci naj zato čuvajo svoje dodatne mladinske nakaznice.

Za žimsko pomoč

Iz pisarne odbora za »Žimsko pomoč« smo prejeli:

Tvrdka Jelinčič Izidor iz Rakeka je darovala žimsko pomoč 1 železniški voz drv. Ker so potrebe velike in je mnogo družin brez kuriva, nujno vabimo tudi druge trgovce, da darujejo kurivo. Dvakrat da — kdor hitro da!

Nujno potrebujemo še dva večja lokala za prostore žimske pomoči. Ponudbo pošljite odboru žimske pomoči — Puceljčeva ulica 9-I!

Literarno-glasbeni večer v Drami je prinesel žimsko pomoč 50.000 lir čistejšega dobrička.

Za informacije glede »Žimske pomoči« kličite: 47-71 (int. 44)! Prostori »Žimske pomoči« so v Puceljčevi ulici 9-I levo. Denarne prispevke pošiljajte po čekovnih položnicah na »Pokrajinski podporni zavod — žimska pomoč — ček. račun 16.580«!

Ljubezen in junaštvo

(Ob spominu na veliko žrtve g. Lojzeta Zalokarja.)

Kot da bi se hotela tudi v pogledu objave posmrtnih vrstic v spomin blagopojnega g. Lojzeta Zalokarja, sodnega predstojnika v Velikih Laščah, prikazati njegova skromnost, se oglašamo šele danes, da so s tem vsaj delno oddolžimo spominu nanj, na katerega je padla 21. septembra 1943 v gozdiču za veliko-lasko postaja krvava roka slovenskih krvolokov-komunistov.

Takoj 12. septembra je tudi on odšel z g. dr. Kožuhom, velikolaškimi zdravnikom, na turški grad. Dočim so padali razni zdravi dvotipi in se je razlagala fantovska pesem, je g. Zalokar že v gradu ostal otočen, redkobeseden, smrtna slutnja ga je že obhajala. Zvečer smo šli s stotinami oboroženih brambovcv v Zapotok in ko smo prišli v vas še v skupinah kramljali, je bil utrujen, zmutila ga je težka hoja. Popraševal sem po njem, a njegov nerazdružni prijatelj dr. Kožuh ga je oproščal, češ, naj se dobro spoji. Drugo jutro smo zajtrkovali, nekaj črna smo pili iz skupne posode, pa je bil dr. Zalokar še vedno najbolj redkobeseden. Šele popoldne, ko sem odprl v podrtinah kmečke hiše »kavarno« in smo po prvih veselih poročilih z bojišč rešetali položaj, je ne nadomada odšel g. predstojnik, zlasti ko so fantje sami zahtevali pohod na Lašče. Ko se je dr. Kožuh odločil, da gre nazaj v turški grad, se je za to pot javil tudi g. Zalokar, ki je potem doživljal vse grozote na Turjaku. Ko so ga rabili vkleinili skupno s fantom, ki mi je sam to pripovedoval, je vzkliknil: »Mi smo naredili svoje. Bog naj odloči svoje.« Po poti je šepetal souklenjenemu fantu: »Če me umorijo, in to bo gotovo, me bodo na zahtevo in sodbo velikolaških domačinov.« In potem je moral g. sodni predstojnik ob stebel bičanja in zasramovanju. Pljuvali so mu v obraz, obkladali ga z najgršimi besedami, njega, kot izobražena seveda še v večji meri kot druge. Ko je čutil v ječi, da se smrtno slutnje začenjajo uresničevati, je postal miren, dorela vdan v voljo božjo. Molil je in mislil na svojo plemenito soprogo g. Vido in dvoje malih hčerk. Naročil je še poslednje pozdrave zanje, ki jih je tako gorko ljubil v srečnem družinskem življenju. Potem pa sta šla z dr. Kožuhom nerazdružna v prijateljskem, nerazdružna v idejah krščanstva in dejanske ljubezni do svojega naroda, nerazdružna v silnih žrtvah vsega tedna na Turjaku, nerazdružna na poslednji železniški poti, v tisti skriti gozdič nad železniško postajo, da skupno ležeta na križ slovenske Kalvarije. Odšla sta dva slovenska izobražena v najlepši moški dobi. Gospod sodnik Lojze Zalokar in dr. Ludvik Kožuh sta šla nerazdružna tudi čez prag večnosti, prvi jurist, drugi medicinar, kot dve veliki žrtvi za zablode nekaterih svojih stanovskih tovarišev.

Zdal tam v gozdu trohni to plemenito predstojnikovo srce, ki je bilo mehko, dobrohotno, vseodpušajoče, izbrnjoč se v usmiljenosti revnih, potrebnih preko meja uvidenosti za lastne in družinske potrebe. Ljudje so se zatekali pred svojimi pravičnimi in njegov dom; kolikim je bilo pod vplivom njegove hiše prizanešeno, kolikim je iz lastnih erdestev, iz svojega gospodinjstva pošiljal vse potrebno v ječo, a vse to v dušah obsedenecv ni moglo omiliti smrtne obsodbe g. Zalokarja. Zakaj ne? Zato, ker komunisti sovraži vse, kar je plemenitega, značajnega. Brezkompromisen, nikdar niti za las od začetne smeri, nikoli ni klanjal hrbta, nikoli ni gledal na politična vremena, zato je bil kljub svoji hvalnevredni skromnosti uvoščen od najvišjih predstavnikov naroda, zlasti od voditelja dr. Koroseca, ki je rad zahajal v Zalokarjev gostoljubni dom in celo botroval otročjem pokojnega.

Taki hrastje so seveda v napatje komunistom, ki jih žaja po krvi takih vzornih domoljubov, kot je bil gospod Zalokar.

Kar je bila velika tolažba g. predstojnika, da se je njegova družina pravočasno umaknila iz Lašče, to je bil velik srđ domačim komunistom in komunistkam, ki so se izrazile, da krvava igra ni popolna, ker ne morejo ob g. Zalokarju peljati na morišče tudi njegove soproge g. Vide!

Prišel bo dan, ko bomo prenesli truplo slovenskega mučenca, sodnega predstojnika g. Zalokarja, v blagoslovljeno zemljo. In ti mladina, postoj ob njegovem grobu, jemlji si tega junaka za vzor, skušaj mu biti enak!

»Prve zares svobodne volitve v Sloveniji«

Kjer koli so komunisti ustvarili svoje enodnevne »republike«, so takoj izvedli volitve. Strašno so jim je mudilo povsod. Začeli so jih s kar se da bobnoce reklamo, z vsemi mogočimi frazami: »Prve res demokratske volitve v zgodovini slovenskega naroda.« »Prve svobodne volitve in podobno. Rok za volitve je bil od 16. do 25. septembra 1943. V rajonu Skofljica na primer so bile volitve na zadnji dan termina, to je 25. septembra. Kako so te volitve potekale? Na čisto komunistično primitivno, smešno način. Vse rajono so razdelili na okraje: Lanišče z Lisičjem, Skofljica, potem Cegelnica, Klanec, Glinček, Zalog, Gumnišče in Reber z Dulami. V vsak takle okraj je jutraj odšel rajonski odposlanec, ki je od hiše do hiše priganjal ljudi na volišče. Volišče pa je bilo po navadi v gostilni, v kakšni drugi večji hiši ali pa kar kje zunaj na blodih. Volit so prišle večinoma ženske, kajti moške so bili tačas zunaj v četah.

Uvodni govor je bil povsod isti: nova doba, ki je napačila slovenskemu narodu; dokaz tej novi dobi so prve svobodne volitve, pri tem je treba pozabiti na vse stare razprtije, vsi se moramo složno združiti okrog komunistov; to popolno združenje okrog komunistov naj se na lep način pokaže pri sedanjih volitvah. In potem se je govor navadno končal: »... in zato volite tega in tega, ki je že veliko storil za komuniste in bo še naprej.« — In ljudje so res volili navadno tistega, »ki je že veliko storil za komuniste«.

Povsod pa le ni šlo tako gladko. Tako je na primer na Cegelnici propadel rajonski kandidat Vinko. Dobil je samo štiri glasove, čeprav mu je dal rajonski odposlanec javno priznanje, da je že veliko storil za komuniste. Poslanska stolček mu je spodmaknila žena nekega še bolj »zaslužnega« komunisti, ki je na volivnem zborovanju protestirala: »Kdo je več storil za komuniste kot moj mož? Vsa vas je bila proti njim, vsi so bili za bele, on je pa vedno delal in sedaj so celo vsi trije sinovi na delu za komuniste.«

Kandidatov za poslance torej ni manjkalo. Nekaj enodnevnih komunističnih republik na prostoru Ljubljanske pokrajine je imelo več poslancev kot pa vsa bivša Jugoslavija. Seveda, ko je pa vsako še tako majhno hribovsko vasičo zastopal poseben odposlanec.

Se bolj zanimive pa so bile volitve

pri moštvi na položajih. Fantje so povedali, da so bile silno kratke. Čete so sklicali v zbor, zvečer v temi. Politkomisar je stopil pred moše in fante in jih približno takole nagovoril: »Tovariši, zbrali smo se, da izvolimo odposlanca, ki bo zastopal našo četo na prvi skupščini zastopnikov slovenskega naroda. Predlagam, da izvolimo tovariša Jureta, ki je star, zaslužen komunist in ga jaz osebnim poznam. Kdor je zanj, naj dvigne roko.« Posvetil je z lučjo, prešel nekaj rok, ki so jih nekateri mehanično dvignili — saj večina prisilnih mobilizirancev tovariša Jureta sploh ni poznala — in tovariš komisar je zabrundal: »V redu. Tovariš Juro je soglasno izvoljen.« Pri drugi četi je bilo isto, samo ime odposlanca je bilo drugo. Volitve pa take! »Prve, res svobodne demokratske volitve...«

Zanimivo je vedeti, kako so ti vsiljeni izvoljenci zastopali slovenski narod na tako imenovani »skupščini«. Kot so sami povedali, prav do zadnjega niso niti vedeli, kje se bo »skupščina« sestala. Šele na potu so zvedeli, da gredo v Kočevje. Ko so se vrnili, so ljudem pripovedovali, koliko jih je v Kočevju bilo, kako slovesno je bilo tam, kako so godbe igrale, kakšni govori so bili in kako so jim plesali. Glavna misel vsega poročila pa je bila: vse si bomo sami uredili. Koliko so ti odposlanci veljali pri komunističnih »oblasteh«, kaže tale primer: Nek tak »narodni odposlanec« je v Grosupljem posredoval pri znanem okrožnem »načelniku« vaških zaščit Tomotu. Ko je na vsak način hotel izsiliti zase ugodno rešitev, je podkrepil svojo prošnjo s temle autotom: »To zahteva ljudstvo. Ljudstvo to glasno zahteva.« Tomo pa mu je s povdankom odgovoril: »Bomo videli, če to nam kaže.«

Vsa poročila o enodnevnih komunističnih republikah, o svobodnih volitvah, o narodnih poslancih se slišijo kakor prijetne šale za pustne dni. Le škoda, da so te šale in te pustne prireditve prepletene s trpljenjem nedolžnih slovenskih družin in z uničenjem slovenskega narodnega premoženja.

Brez kovin so moderne gradnje nemogoče. Če hočemo graditi, moramo pripraviti material. Darujte ga torej!

nem zaključku poroke, pri Bračičevih pa v tragični velični odgovori. To bi bile skupne točke teh dveh optimističnih, izrazito katoliških povesti, čeprav sta v osnovi različno komponirani: pri Beliču gre za očiščenje od greha, za pokoro v ljubezni, ki ni nikdar minila, pri Bračičevih pa za hipno nezvestobo enega partnerja, ki ga pa drugi s svojo notranjo lučjo prikljče k sebi nazaj v trenutku, ko se tragična junakinja, zmagovalca v ljubezni do njega, odpove v mogočnem samozrtvovanju.

Zgodba je namreč ta: v podnožju Pohorja, v Poljčanah, zaživita pristno prvo ljubezen bajtarskega hči Veronika in grunrtarjev sin Bohakov Florijan, oba cerkvena pevca. Opisujejo to idilično ljubezen, porablja Bračičeva tople in žive barve, s katerimi oživlja pokrajino pod Bočem, pa tudi življenje v majhni bajti s številno družino, z očetom pijancem in muzikantom, a dobrih vinogradnikom. Kmečko življenje se prikaže v svoji lepoti in težavah. Prvi oddela Florijan v Ljubljano v policijsko službo, obljublja jo večno zvestobo Veroniki. Kmalu tudi Veroniko pristiže razmere doma, da gre za služkinjo v Ljubljano, toda — Florijanova ljubezen je v mestu že našla nadomestek.

Veronika živi kot služkinja, vsa zvesta spominu svoje prve ljubezni Florijanu, s katerim se sicer shajata v Ljubljani, ne meče se pa za njim. Odbija pa vse druge, ki se ji nastavljajo ter jih s svojo etično močjo celo dviguje. Bračičeva tu najde priliko, da pokaže tudi izgubljeno služkinjo, žrtve mestnih resmer, Viko, ki je popolnoma na dnu in je dozorela za Begunje, pa je pri Veroniki našla usmiljenje, zaradi česar je Veronika prišla ob prvo službo. Pri drugi gospodnji ji je boljše in prihrani si za novo kolo. Na prvo vožnji zasleduje svojega Florijana z njegovim novim dekletom iz neke občestnosti, da mu pokaže, kako nič ji ni zanj, čeprav živi samo njemu. Ob srečanju z njim, zroč mu nepremično v oči, pa se zaleti v cestni drog ter pade v nezvest ob udarec v oči. In zdaj se dovrši prelom: uboga Veronika pride v očevo bolnišnico, kjer izgubi takoj oko oko, drugo pa čaka na operacijo. Florijan spozna vedno bolj, da ljubi edino Veroniko, kateri je bil samo hipno nezvest. Obiskuje jo in, ko popolnoma oslepi, je pripravil vzeti jo za ženo. Da, naravnost sili vanjo, spoznavajo svojo in njeno veliko ljubezen; pred njo se umakne vdano in spoštljivo tudi njegovo drugo dekle Francika, ki se je prej nekoč hotelo celo zastrupiti. Tedaj pa pokaže Veronika še novo veličino svoje duše in še novo zmagov nad samo seboj: iz ljubezni do Flori-

jana se odpove njegovi ljubezni, žrtvuje svoje srce in z zadnjo močjo »podere« vse molosce, da reši Florijana nesreče ob slepi ženi. In potem se vrača mirno pod Boč, kjer zaživi pri teti kot »leknac« otrokom in odraslim, s svojimi citrmi kot pesem sama, kar je vse življenje bila. Premagala je tudi slepoto in tako nam na koncu svetli kot pesem v našo dušno temo, sama svella in dobra, tragična zmagovalca svojega srca, a zvesta svoji ljubezni.

Morda naslov »Razdrti mostovi« ni posređen in ne pove tega, kar je v povesti, kajti v povesti je mnogo sonca, mnogo lepote, plemenitosti, dasi tudi pred grehom mestnega življenja ne zakriva Bračičeva oči, kakor tudi ne pred težavami kmečkega bajtarskega doma. Pri vseh teh silanjih dobiva Bračičeva močne barve in krepke poteze. Čeprav po lepih začelnih šajarskih prizorih potem nekako okorno in preveč stereotipno opisuje življenje v mestu (malo psihološki je Nacel), se v zadnji tretjini močno dvigne in Veronika pot s kolesom je naravnost gledana in močna literarna podoba, vredno tudi dobrih in znanih pisateljskih peres. Zelo nazorno in močno je postavljena pred naše oči očevo bolnica s svojim »tramvajem«, v katerem dozoreva Veronika do prave junakinja in vsa povest do svojega skladnega in tragično lepega konca.

Tako je »Molitev na gor« dobila svoj pendant in »Razdrti mostovi«, tem bi morda dal celo prednost zaradi napetosti zgodbe, ki jo je Bračičeva znala vnesti v to sočno povest. Obe sta pogladi iz istega duha, novega duha plemenitosti in lepote, pa tudi iz podobnega sloga, ki se razvija povsem v opisih podeželskih lepot in razgibanih prizorov. Z idealizma junakov se uvršča v sodobni literarni pravci, ki poudarja naravno lepoto in dobroto in gleda tudi v njej navdih za leposlovno ustvarjanje. Ni pa s tem poudarkom rešeno, da je taka povest zgolj ljudska povest, zgolj črni kruh spritno naturalističnega belega kruha, temveč tudi razvjen bralec bo v taki povesti, izišli v celoti iz ljudskega duha in v pravne navdiha, našel veliko lepote in podob resničnega življenja. In Bračičeva je s svojim prevencem pokazala, da ima talent, in da lahko od nje pričakujemo še več lepih, pa tudi dobrih in plemenitih knjig, le da bo treba včasih več prave psihološke zveze, zlasti — v stranskih osebah in manj — čustvenih, hoteno idealističnih dvigov, ki že v tej povesti občutno lomijo organsko življenjsko in umetniško moč prikazovanja.

»Nova založba« je tako predstavila novo mlado pisateljico iz Pohorskih podnožij, ki jo moremo našim bralcem samo priporočiti. (Cena 38 lir.)

KULTURNI OBZORNIK

Julija Bračič: Razdrti mostovi

»Nova založba« je izdala povest doslej neznane slovenske pisateljice Julije Bračič »Razdrti mostovi«. O njej ne vem ničesar drugega, kakor to, da je bajne preprosto dekle z ljudskošolsko izobrazbo, ki je zdaj napisala svoj prvi knjižni tekt, ne da bi se prej vidno uveljavljala v revijah ali časopisih. Zdalj stoji pred nami in pred javnostjo s svojo knjigo, o kateri naj slovenski bralec izreče svojo sodbo. In takoj moramo reči, da ne bo izrekel nad njeno literarno podobo obsodbe, temveč priznanje njenemu talentu, ki nam je dal tako domačo, plemenito in živo pisano povest.

Zunanj oprema spominja na opremo Beličeve »Molite na gor« — obe je namreč opremil arh. Gajšek — toda tudi notranje imata Belič in Bračičeva mnogo skupnega: oba opisujeta s toplimi in živimi potezami življenje na deželi, prvi Belokrajino, druga podnožje Pohorja — Poljčane, oba se z deželo preselita s svojima zgodbama v Ljubljano, kjer zamira njegovo nagnjenje, a živi njena trpkolepa ljubezen, ki pozna bolj odpoved kakor strast; na koncu pa zmagala lepota in odpoved, le da pri Beliču v idili-

Pesem plava preko streh...

»Kdaj bodo naši znali tako,« si je mislil človek, kadar je slišal pesem, ki jo je pela gosta vrsta nemških vojakov. Kot bi prepevali svoje himne stari Germani, tako je gmelno Pa ne mislite, da je bil nemški vojski vlit dar, da ti poje, kot en mož. Desetina za desetino se je bila urila v petju prav tako, kot v obratih in rokovanju z orožjem. NaDa vojska je krenila isto pot.

Sedaj slišiš večkrat odmevati po ljubljanskih ulicah domobranski korak. Človek je vesel ravne vrste, enotnih gibov postavnih fantov v lepih krojnih Pa vse to ni nič, kadar zadoni prelepa pesem.

Kakih trideset jih je bilo, pa je bilo slišati, kot da bi jih bil cel polk! Po Prešernovi od pošte so korakali in peli »Dela, delaj, dekle pušle!« Zdelo se ti je, da kipi pesem iz enega samega grla! Preko trimostja so korakali molče pred Robbovim vodenjakom so zapeli: »Oj, ta soldaški boben!« Petje brez napake, kot da bi pel pevski zbor in ne vojaška četa!

Ali bi ne bila na mestu knjižna tombola?

Nekaj so v začetku šušljali o umetniški loteriji, potem pa nič več. Morda ni ta način bil primeren, da bi prišli do bogate publike, morda preuranjen. Vendar ne bi bila preuranjena in z veliko simpatijo bi bila sprejeta knjižna tombola.

Spominjamo se, s kakšnim navdušenjem so svoje dni prirejali take tombole in s kakšnim navdušenjem so bile sprejete. Nam se to zdijo možno. Naj bi bila dana prilika našim bogatim zasebnikom, da bi enkrat prispevali za rezeže in našo knjigo! Tisti naj bi prispevali, ki mislijo, da so doslej premlali. Kajti če slišite, da je neki milijonar do sedaj prispeval nekaj čez pet tisoč lir, potem gotovo misli še nekaj prispevati, samo morda nima primerne prilike, ker hoče biti anonimni ali kaj. Potem pomislite, da je tonikom in toliko

Kaj se godi v dušah tistih ljubljancev, ki so se odtujili svoji materinski zemlji, kadar zaslišijo slovensko pesem? Pesem kip iz mladih grl. Pojo iz krepkih, mladi sinovi Slovenije. Fantje, ki bočejo povesti svoj narod v lepšo bodočnost. Kaj se ne zdi tistim ljubljancem takrat, kot da jih kliče mati domovine? Kliče jih in vabi, izgubljene sinove, naj se vrnejo pod domač krov. Blodna, tuja mladost jih je omamila, da so v pijanosti razbijali in razsajali Domovina jih kliče: »Pustite sladki strup! Začnite graditi, kar ste doslej uničevali in spet bo vse dobro!«

»Boš jih kot lastovke k sebi privabila? Ali jih tuja bo slava premamila in jih nikoli nazaj več ne bo?« Domovina, tako te sprašujem s pesnikom!

Po Poljanski je že stopala četa. Nisi je več videl, korakov nisi čul. Preko streh pa je še vedno plavala pesem: »Domobranci, legionarji svojo zemljo ljubimo!«

bogatih zasebnikov, ki niso še imeli prilike, da bi se oddolžili svoji socialni dolžnosti. Naj »Zimska pomoč« teh ne pozabi in naj jim da možnost. Ena teh bi bila knjižna tombola. Morda bi se delila v tombolo z dražjimi srečkami in v navadno ljudsko tombolo? Dražje srečke bi bile namenjene bogatim zasebnikom. Pri nižji tomboli pa naj bi se kot posebne premije postavili kakšni zneski v gotovini. Vplivalo bi gotovo dobro in povečalo zanimanje. Naj Zimska pomoč o stvari razmislija, kajti lepši je ta način dostopa do bogatih, kakor pa če s kakšno gospodarsko uredbo silimo bogataše, predvsem zasebnike, ki niso vključeni v nobeni gospodarski organizaciji ali pa one, katerih prispevek zaradi različnih spremenjenih razmer ni popolnoma mogel upoštevati vse odtenke plačilnih možnosti posameznika. K. T.

Novi grobovi

† Ivan Vidmar. V 91. starosti 92 let je za vedno zaspal sodni nadoficijal v pokolu g. Ivan Vidmar. Blagoga rajnega bodo pokopali v sredo, 2. februarja, ob štirih popoldne iz kapele sv. Jožefa na Zalah.

† Frančiška Gutnik. Bogu vdana se je preselila na drugi svet mati, gospa Frančiška Gutnik rojena Rogelj iz Velike Ligojne pri Vrhniki. Na zadnji poti so jo pospremili v torek popoldne na pokopališče sv. Jurija.

† Schaffer Jurij. V Ljubljani je za vedno zatilnil oči trgovski poslovodja g. Schaffer Jurij. Blagoga rajnega bodo pokopali na praznik ob pol treh popoldne iz kapele sv. Andreja na Zalah.

† Ana Mlekuš. Umrli je v Ljubljani učiteljica v pokolu gđ. Ana Mlekuš. Blagoga rajnega so pokopali v torek popoldne na pokopališču pri sv. Križu.

Naj rajni počivajo v miru, njihovim dragim naše iskreno sožalje.

Osebnosti

Srebrna poroka. Danes, na praznik obhaja srebrno poroko z drago ženo Julijo plačilni natakav kavarne »Evropac«, priljubljeni g. Franc Mikec. V lepem zakonu se mu je rodilo pet otrok, za katere je z največjo ljubeznijo skrbel, tako da je danes lahko vesel svoje družine. Grenak je le spomin na padlega sina Dušana, ki je izgubil mlado življenje ob tolovajskem napadu na železniški transport pri Verdu. Ko danes praznuje lepi jubilej, moramo povedati, da obhaja hkrati tudi jubilej poklicnega dela, saj je že pred 25 leti nastopil službo plačilnega natakava v kavarni »Evropac«. Tudi na ta jubilej je lahko ponosen, saj je zgled najlepše zvestobe. Med premnogimi prijatelji, ki mu čestitajo, smo tudi mi!

NOVO POROČENJE

Za družinsko kroniko vašim otrokom smo izdali krasno knjigo (teksti, slike, rubrike za podatke)

»Moja mlada leta«

ki je po svoji opremi eno najlepših del na našem knjižnem trgu.

Cena: kart 55 lir, v polpatno 60 lir, vezane v platno po izbiri.

LJUDSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI
Pred školišjo 5 — Miklošičeva cesta 5.

Zgodovinski paberki

2. svečana

371. leta so pomagali zavzeti Hrvaški Frankom mesto Bari v južni Italiji. V začetku 9. stoletja so se Arabci usidrali na Sicilijo, nato pa so začeli siliti tudi na polotok, krščanski svet oslavljen zaradi medsebojnih sporov in na znotraj razkrojen je nudil le malo adpora. Med drugim so se Arabci utrdili tudi v Bariju. 846. leta so napadli celo sam Rim in oplenili cerkev sv. Petra. Da bi odstranili arabsko nevarnost, se je frankovski vladar Ludovik II (855—75) zvezal z Bizantinci. Ludovik je sklenil obkoliti Bari s kopna. Bizantinci naj bi ga obkolirali na morju. Ko se je bizantinsko brodogojstvo pojavilo pod Barijem, ni bilo Frankov, zato so Bizantinci odšli. Ludovik je naposled uvidel, da na bizantinsko pomoč ne more računati, zato je poklical kot vrhovni gospodar svoje podanike dalmatinske Hrvate, naj mu pridejo na pomoč s svojimi brodogojci. Podrobnosti o borbah in soudeležbi Hrvatov nam niso znane, vemo le to, da je bil Bari na Sveučnici 871. leta zavzet.

962. l. je kronal papež Otton I. za rimskega cesarja, s tem je bilo obnovljeno rimsko cesarstvo Karla Velikega, oziroma ustanovljeno Sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti, ki se je ohranilo nato

Za današnji dan

Koledar

Sreda, 2. svečana: Svečnica, darovanje Gospodovo, očiščenje Marjine.

Četrtek, 3. svečana: Blaž, škof in mučenec; Oskar, škof; Celerina, mučenica; Remedij, škof.

Petek, 4. svečana: Andrej Korsi, škof; Raban Maurus, škof; Evt., mučenec.

Dramsko gledališče

»Robinson ne sme umreti«. — Izven. Ob 16.

Operno gledališče

»Princeska in zmaja«. — Izven. Ob 13.30. — »Mrtve očie«. — Izv. Ob 16.30

Kino »Matica«

»Takrat...«. — Predstave ob 10, 13.30, 15.30 in 17.30.

Kino »Union«

»Krambambule«. — Predstave ob 10.30, 13.30, 15.30 in 17.30.

Kino »Sloga«

»Bilo jih je šest«. — Predstave ob 10.30, 13.30, 15.30 in 17.30.

Kino »Kodeljevo«

»Melodija velemesta«. — Predstave ob 14.30 in 16.45.

Lekarniška služba

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marijin trg 5, mr. Deuklanjšček, Gosposvetska c. 4 in mr. Bohine, ded., Cesta 29, okt. 31; — v četrtek: mr. Leustek, Resljeva c. 1, mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič, Tržaška cesta 48. Praznično zdravniško službo bo opravljal od torka ob 20 zvečer do četrka do 8 jutraj mestni zdravnik dr. Iglitraj Vinko, Tržaška cesta 14, telefon 22—89.

D'Albert »Mrtve očie«, opera s prologom po pesnitvi H. Heineza Ewersa in M. Henryaca. Osebe: pastir — Banovec, kosec — Dolničar, pastirček — Barbičeva, Arcesius — Janko, Myriole — Heybalova, Aurelia Galba — Dolničar, Arsinoe — Polajnarjeva, Marija iz Magdale — Golobova, Ktesphar — M. Sanelin, Rebecca — Poličeva, Ruth — Spanova, Esther — Ramsakova, Sarah — Škerjančeva, bolna žena — Maurerjeva, žid, suženja in sužnja, židovsko ljudstvo. Dirigent S. Hubad, režiser C. Debevec, načrti kostumov J. Vilfanova.

Bele zvezde

(spisal Drago Uliaga)

dobite po vseh knjigarnah in trafikah. Kupujte knjige »Slovenčeve knjižnice«!

la. Bila je obsojena na 2 meseca strogega zapora.

Razne nesreče in poškodbe

Hudo opečen je bil v soboto prepeljan v Slajmarjev dom Majcen Fran, tajnik Mesne hranilnice ljubljanske. — Neznani avto je na Celovški cesti podrl na tla 40 letnega postrežnika Pavla Repreta, ki je dobil hude poškodbe na desni nogi. — V Dragomlju pri Vrhniki je na travniku eksplodirala mina, ki je hudo poškodovala na nogah 15 letnega posestnikovega sina Andreja Remžgarja.

Odmev Badoglieve poloma

Mnogi italijanski podjetniki so zelo občutili sramotno izdajo badoglievske vojske v gospodarskem pogledu. Ustanovili so bili v Ljubljani in drugod razna podjetja, ki so sprva lepo uspevala. Tako je podjetnik Viti Angelo imel lesno podjetje, ki je zaposlovalo do 50 delavcev. Ob polomu 9. septembra je bil gospodar odsojen, toda delavci, 13 po številu so zahtevali izplačilo svojih mezd. Podjetnikov zastopnik ni imel denarja na razpolago, zato je dal delavcem v zastavo 9000 lir vredno krožno žago. Vsak delavec bi imel dobiti mezo do 3 tedne v znesku okoli 700 lir. Trije delavci pa so si žago kratkoma prilastili in jo prodali nekemu mesarju v Trnovem, ki je žago nato naprej prodal z dobičkom 250 lir. Sam je delavcem plačal za žago 3400 lir. Zaradi prestopka utaje so bili obsojeni prvi Jože na 2 meseca, druga dva Lojze in Janez pa vsak na 1 mesec strogega zapora, vsi pogojno za 2 leti. Mesar France pa je bil obsojen zaradi nakupa te žage na 1000 lir denarne kazni, to nepogojno.

Ne kupujte ukradenega blaga

V dnevnih časopisih je bila javnost že dostikrat opozorjena na to, da naj bo previdna pri nakupu raznega blaga, ki ga ponujajo sumljivi ljudje in za katoli prekupevalci, kajti navadno je bilo tako napredaj ponujano blago kje ukradeni in nato imajo kupci sitnosti pred sodiščem. Dostikrat prejmejo taki kupci precej hude zaporne kazni. Mnogo sitnosti je imel neki krojaški mojster, ko je lani od nekega črnoborzi-janca kupil 23 kg tobačnih izdelkov v 9131 lir. Tobak je bil ukraden v tobačni tovarni. Tam je v času od decembra 1942 do marca lani zmanjkalo do 89 kg tobačnih izdelkov v vrednosti okoli 30 tisoč lir. Glavni krivec je bil že sojen. Sedaj je prišel pred mali kazenski senat tudi krojaški mojster Matevž, obznan zaradi prestopka po § 333 k. z. nakupa sumljivega blaga. Matevž je v bistvu priznal, da je večkrat kupoval tobačne izdelke, prodal pa je okoli 2 kg teh izdelkov naprej nekemu zdravniku za 360 lir. Bil je sedaj obsojen na 500 lir denarne kazni, pogojno na 2 leti, ker še ni bil kaznovan.

Važno za trafikante

Združenje trafikantov obvešča svoje člano, da je treba lepiti odrezke tobačnih nakaznih ločeno po mesecih. Skupaj je treba lepiti odrezke za mesec januar, skupaj za mesec februar itd. Izjema mora pa nastati pri odrezku za 1. februar, ki je priključen odrezku za 31. januar. V tem primeru je treba odrezek 1. februarja z odrezkom za zadnji januar nalepiti k januarskim odrezkom. Nalepljenih pol z januarskimi odrezki nikakor ni dovoljeno izpopolnjevati z februarскими odrezki.

Dramsko gledališče

Sreda, 2. februarja: ob 16: »Robinson ne sme umreti«. Izven. Cene od 24 lir navzdol.

Četrtek, 3. februarja: ob 16: »Vera in nevera«. Red A.

Petek, 4. februarja: Zaprti. Sobota, 5. februarja: ob 16: »Normanski junaki«. Red Sobota.

Uprava državnih gledališč v Ljubljani sporoča p. n. občinstvu, da je od 1. februarja dalje začetek vseh dram-kih predstav ob delavnikih ob 16. Ob isti uri bodo tudi vse nedeljske predstave, kadar bo igrana samo ena predstava.

Naša mladina zbira stare kovine. Zaveda se svoje dolžnosti. Boste vi stali ob strani?

Operno gledališče

Sreda, 2. februarja: ob 13.30 »Princeska in zmaja«. Mladinska opereta. Premiera Izv. Cene od 28 lir navzdol. — ob 16.30 »Mrtve očie«. Izv. Cene od 26 lir navzdol.

Četrtek, 3. februarja: ob 16: »Melodija areca«. Red Četrtek.

Petek, 4. februarja: ob 15: »Princeska in zmaja«. Mladinska opereta. Cene od 28 lir navzdol.

Sobota, 5. februarja, ob 15.30: »Snežurka«. Red B.

Uprava Državnega gledališča v Ljubljani javlja: Na številne pritožbe občinstva, da so vstopnice za posamezne predstave, zlasti za nedeljske, tako hitro razprodane, sporoča vodstvo gledališča: Opera ima skupno 544 sedežev (ložnih, parternih, balkonskih in galerijskih in 180 stojšč, Drama 416 sedežev in 210 stojšč). Abonentske predstave so že po abonentih domala povsem zasedene, pri predstavah izven abonmaja, to so vse nedeljske in nekatere med tednom, pa je neko število sedežev in loč službenih, ki so stalno na razpolago občinstvu. Razen tega mora biti vedno rezervirano željeno število sedežev za vojštv. Preostalo število sedežev je zaradi majhnega obsega gledališč v razmerju z velikim številom zainteresovanih zelo majhno, zato ni mogoče ustreči vsem, ki žele dobiti vstopnice. Ker je na blagajne posebno za nedeljske predstave ogromen navala, blagajne vstopnic ne rezervirajo in amajo posamezniku izročiti po največ 4 vstopnice. Uprava prosi p. n. občinstvo, da z razumevanjem vzame to na znanje in da pri blagajnah ne dela nerazpoloženja na pram vodstvu gledališč in neopravičljivih očitkov nasproti blagajničarkam.

Frančiškanski oder

Svečnica, 2. februarja, ob 17: »Svoje glava«. burka v 3 dejanjih Cene od 10 lir navzdol.

Nedelja, 6. februarja, ob 17: »Svoje glava«. burka v 3 dejanjih Cene od 10 lir navzdol.

Rokodelski oder

Svečnica, 2. februarja, ob 16: »Postržek«.

V Ljubljani umrli od 21.—27. januarja: Pogar Marja, 75 let, zasebnica, Japljeva 2; Turk Alojzij, 51 let, upravitelj ženske bolnišnice v p. Ciril Metodova 47; Stajer Ivan, 69 let, strojevodja drž. žel. v p. Zlatkova 7; Hvala Alojzija roj. Podlogar, 76 let, zasebnica, Jegličeva 10; Kalin Josip, 76 let, Maletz, 82 let, učiteljica v p. Gledališka 12; Černe Anton, 77 let, mizar, Ledenikarjeva 6; Tomaž Majda, 1 leto, hči služkinje, Čojzova 1; Komadina Leposlava roj. Mitrovič, 79 let, zasebnica, Šubičeva 3; dr. Hirto Bernhard, 41 let, uradnik izseljenkega urada, Kolodvorska ulica, hotel Mikli; Petrič Ivan, 75 let, učitelj v p. Prekmurska 5; Strehovec Ernest, 71 let, želez. uradnik v p. Vidovdanska 9; Stritof Niko, 53 let, operni dirigent, Ambrožev trg 2; Heinriher Stanislav, 42 let, trgovec, Škofja Loka; Lepyušček Vika roj. Lenardič, 56 let, žena bančnega uradnika, Gajeva ul. 3; Matko Eliza roj. Konecnič, 81 let, vdova nadučiteljca, Pražakova 10; Pir Alojzij, 93 let, uslužbenec drž. žel. v p. Jeranova 17; Zajc Ivan, 88 let, bivši krojač in mešan Ljubljani, Stari trg 16; Kapler Ivan, 83 let, trošarinski preglednik v p. Ciglarjeva ul. 9; Lunar Frančiška roj. Zerovnik, 67 let, delavka, Zelena jama 7; Vagaja Franc, 56 let, poštni asistent, Vidovdanska 9; Pirc Ana roj. Suhadolnik, 66 let, vdova višjega geometra, Costova 9; Plut Ivana roj. Košir, 79 let, vdova trg. uslužbenca, Mestni trg 24. 79 let, vdova trg. uslužbenca, Mestni trg 24.

— V ljubljanski bolnišnici umrli: Černivec Franc, 46 let, delavec, Creutzwaldt; Pušnik Rudolf, 59 let, mesar, Korunova 7; Bukovik Ljudmila, 67 let, učiteljica v p. Kneza Kollara 4; Gerbec Alojzij, 74 let, poštni poduradnik v p. Korytkova 33; Kunst Marija, 70 let, delavka, Šmartinska 103; Tomaž Alojzij, 63 let, delavec, Kladezna 12; Suhadolnik Viktorija, 64 let, šivilja, Frankopanska 27; Kante Kajetan, 83 let, delavec tob. tov. v p. Izanska 45; Jurislič Jožefa, 21 let, delavka, Pučljiva 6; Vondina Olga, 13 let, hči šoferja, Sp. Hrušica 29, obd. Dobrunje; Roth Marija, 68 let, Podjunska 6; Čerkvenik Emilija, 38 let, zasebnica, Kamniška 25; Pešek Franc, posestnik, 64 let, Sodražica; Čuden Franja, 46 let, žena posestnika, Dragomer 23, obd. Log pri Ljubljani; Zajec Vinča, 76 let, vpok. stavce, Ciglarjeva ulica 6.

Dnevne novice

Preselitev anagrafskega urada. Z naredbi šefa pokrajinske uprave št. 8 z dne 28. I. 1944. preide mestni anagrafski urad v sestav uprave policije v Ljubljani. Zaradi preselitve urad ne bo posloval od 3. do 5. februarja t. l. Dne 7. februarja prične ta urad poslovati na upravi policije, kjer ima svoje prostore v dvoriščni zgradbi.

Mesečna rekolekcija ljubljanskih gr. duhovnikov bo v Domu duhovnih vaj na prvi petek, 4. januarja. Ob 16 skupna adoracija, ob 17 meditacija, nato konferenca. Zbirališče v hiši kapelci. Vsi ljubljanski gr. duhovniki vljudno vabljeni. — Vodstvo.

Rekolekcija za gospode z akademsko izobrazbo je danes ob 18 v križankah, jutri, v četrtek, ob 6.30 istotam skupna sv. maša.

Križanska moška kongregacija bo imela v nedeljo, 5. februarja, ob 17 mesečni shod, če bo mogoče dotlej odstraniti neke ovire, kar bomo povedali v nedeljski številki.

Društvo slepih je daroval referat za samoupravne ceste in mostove pri tehničnem oddelku pokrajinske uprave v Ljubljani 228 lir v posastitve spomina blagopokojne gospe Elze Matko, rodbina Aleksandra Friedricha pa 200 lir namesta venca na grob pok. g. Heinriherja. Odbor imenovanega društva se vsem dobrotnikom najskrenejše zahvaljuje.

Jutri ob 16 bo na Rokodelskem odru uprizorjena ljubka komedija »Postržek«, ki je v nedeljo pri premieri žela velik uspeh. To je zgodba o 17 letnem dekletu, ki ga je za punčko preveč, a za žensko premalo, kakor je ugotovil komisar. Predprodaja vstopnic bo od 10—12 in dve uri pred predstavo v društveni pisarni, Petrankova 12-I.

Na Sveučnici vsi v frančiškansko dvorano, kjer boste ob 17 videli zabavno burko v treh dejanjih »Svoje glava«. Burka, ki je že lanske leto žela tako velik uspeh, je leto znova naštudirana in bo nudila prav vsem lep užitek. Predprodaja vstopnic bo danes od 10—12 in od 15 dalje pri blagajni frančiškanske dvorane. Cene od 10 lir navzdol.

Bratovščina sv. Rožneca Telesa bo imela svojo mesečno posetnost v četrtek, 3. februarja v uršulinski cerkvi. Ob pol sedmih bo sv. maša z blagoslovom za žive in rajne člano bratovščine. Udeleženci dobe ta dan popolni odpustek pod navadnimi pogoji.

Kongregacija gospeh v kongregaciji učiteljice imata 2. februarja ob 6.30 skupno sv. mašo, ob 13 pa shod v kongregacijski kapeli pri sv. Jožefu.

Zdravniki in zdravnice, ki so za rajnisko dežurno službo ob alarmih od uprave policije dobili pismeno dodelitev, so vabljeni, naj se od 3.—5. t. m. med uradnimi urami od 9—12 in od 15—17 javijo pri upravi policije oddelku za protiletalno zaščito v sobi 25 v pritličju, levo, v palači pokrajinske uprave z dohodom z Gregorčičeve ulice. S seboj naj prinese svoje osebne izkaznice.

Učite se strojeplajni! Novi eni, dvo- in trimesečni tečaji (dnevni in večerni) pričnejo v četrtek 3. februarja. Največja moderna strojeplajnica. Desetprstna metoda. — Praktično znanje, vsakomur vedno koristno. — Vpisovanje dnevno. Učnina zmerna. Informacije, prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod, Domobranska 15. Hrečkanje in motnje v radijskem aparatu povzroča zapašenost. Hitro in temeljito vam očitati radio aparat ter izvrši potrebna popravila po zelo ugodni ceni trdka EVE. REST, Prešernova 44.

Odzovite se akciji za zbiranje starih kovin in železa. S tem pomagajte obnovi domovine.

Pokrajinski sindikat hitno gospodinskih poslov priredi v nedeljo, 6. februarja, ob 16.30 v dvorani Pokrajinske delavske zveze, Miklošičeva cesta 22 (palača Delavske zbornice) igro s petjem v 3 dejanjih »Izgubljeni raj«. Vabimo vse, da predstavo Pokrajinskega sindikata hitno pomočeno obiščejo. Čisti dohodek je namenjen onemoglim in brezposelnim. Pokazali boste razumevanje in podprli pomoči najbolj potrebne, če se predstave udeležite. Vstopnice se bodo prodajale na dan predstave od 15.30 naprej pri blagajni dvorane Delavske zbornice.

Ugodne plačilne pogoje za knjige nudi svojim naročnikom založba »PLUG«, Ljubljana, Miklošičeva 20. Mesečna naročnina 40 lir. V 6 mesecih 4 krasne knjige! Ravnateljstvo III. in IV. moške realne gimnazije pozivata učence od vstega II. do vstega VI. razreda, naj se zbere v četrtek 3. februarja ob devetih ob gimnazijskem poslopu za Bešigradom.

Zrebanje številki Gledališkega koledarčka za nagrado, ki jih je 10 in so razstavljene v izlozbi trdke Bata, bo na Sveučnici ob pol 12. v Operi. Zadnji izvod Gledališkega koledarčka, ki pridejo za zbiranje v poštev, bodo v prodaji še v sredo, na Sveučnici od 10. do 11.30, pri dnevi blagajni v Operi.

Staršem dijakov in in visokoolcevolk priporočamo, da zapolnijo svoje hčerke in sinove in jih prijavijo v strojeplajni tečaj, ki prične 8. februarja. Praktično znanje, koristno vsakomur. Vpisovanje dnevno. Informacije in prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod, Domobranska 15.

INSTRUKCIJE ZA SOLOH! NOVI TRG 5. Pi-nalne stroje in radio aparate kupuje in plača po najvišji dnevni ceni trdka Everest, Prešernova 44.

Dijake, dijakinje, ki nimajo rednega poka, opozarjamo na instrukcije vseh predmetov, ki so jamstvo za uspešno dovršitev razreda. Tečajni mesečine, italijanske, francoske, angleške. Najmoderniji način pouka — skupine po razredih — posebne učilnice. Specialne strokovne instrukcije, Kongresni trg 2-II. Vpisovanje dnevno.

Lov na kite je glavna zgodba zanimive knjige »Bel kit«, izšla v založbi »PLUG«, Miklošičeva 20. Ugodni plačilni pogoji! — Zahtevatve prospekti! Christofor učni zavod, Domobranska 15.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje strojeplajne. Novi tečaj prične 3. februarja. — Učne ure dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Zahtevatve prospekti! Christofor učni zavod, Domobranska 15.

Ne krvavi prvi naš slovenski narod

Trpka poglavja iz slovenske zgodovine.

Za uvod.

Ljudje smo umna bitja in kar koli delamo, delamo zaradi nečesa. Tudi zgodovine njih ne študira tja v en dan. Nekateri segajo po zgodovinskih knjigah iz vedoželjnosti, drugim je največja naslada brskanje po starih zaprašenih analih. Tretji gleda v preteklost, da bi v njej našel oporo, na katero bi zidal svoje pravice. Tako so mnogi plemiči hodili v arhive iskat dokumente, s katerimi bi opravičili svojo zahtevo do imenitnega naslova, grba in premoženja.

Mi se bomo zazrli v preteklost našega naroda iz čisto drugega namena. V zgodovini bomo iskali zgledov za moško prenašanje današnjih dni, iz zgodovine se bomo učili »Historia vitae magister« je star, znan rek. Le ljudje smo slabi učenci in se ne učimo od te učiteljice nič naučiti. Vedno ponavljamo iste napake. Vedno znova s skrbjo in trpljenjem plačujemo izkušnje, ki bi si jih lahko prihranili, če bi poznali neuspehe, ki jih je rodilo enako postopanje v preteklosti in bi ne bili tako domišljivi, češ »nekaj jim to res ni uspelo, a danes so drugačni časi, drugačne okoliščine. Nam boč«

Zgodovina se ponavlja. Kar so nekoč naši dedje trpeli po mohamedanskih nevarnostih, to trpi danes naš narod zaradi komunističnih. Pa kakor je bilo tistega trpljenja konec, tako bo tudi tega, kajti ves razvoj gre po popolnoma isti poti, kot je šel tedaj. Ko so naši dedje prvič videli Turka, so se ga tako prestrašili, da sploh nihče ni mislil na odpor. Kako naj bi se reveži uprli sili, ki je potolčila pri Nikopolju velikansko viteško vojsko pod vodstvom samega cesarja Sigismunda! Vendar tako sklepanje ni bilo opravičeno, saj nad naše ljudstvo ni nikdar prihrumel turški sultan s svojo sijajno četo janičarjev. K nam so zahajali plenit le begi in paše s slabo oboroženimi roparskimi krkdeli.

Meščani so bili na varnem za mestni zidovi, graščaki so gledali na Turka iz visokih stolpov, ubogi kmet je prvi občutil divjanje polmeseca. Pa ko si je opomogel od prvega strahu, se mu je pogumno postavil po robu. Fare in sosese so si gradile okrog cerkva zidovje — tabore. Tja so se zatekli prebivalci pred Turkom. Može so stopili na odre za obzidje, žene in otroci so v cerkvi prosili za pomoč Boga in njegovo Mater.

Za obzidjem je bilo oteto pred turško grabežljivostjo tudi premoženje naših kmetov: obleke, žito, pohištvo. Živino pa so nagnali v gozdove, kamor se Turkom ni ljubilo iti ponjo. Tabori so bili zelo skromne utrdbе, vendar so oteli nešteto življenj naših prednikov, kajti Turki so bili željni plena in ujetnikov, ki so jih prodajali v sužnost, svojih betic pa niso radi nosili na prodaj pod taborska obzidja. Izropali so vasi in jih požgali. Pa vse to je bilo kmalu obnovljeno, če so le prebivalci ostali živi.

Kmalu pa se je začelo misliti tudi na varstvo vse dežele, kajti turško plenjenje je spravilo našo domovino v silno revščino. Tudi marsikateri tabor ni vzdržal turškega naskoka. Deželno vojsko so sestavljali v tistih časih zemljiški gospodje in njih oprode. Ta maloštevilna četa seveda proti turški sili ni nič opravila. Pod orožje so začeli klicati tudi kmete. Vsaka hiša naj bi vzdrževala po enega vojaka. Te čete je bilo seveda treba najprej v orožju izuriti. Ko so kresovi po hribih in sli naznanili, da se bliža Turk, se je zbirala deželna bramba na zbornih mestih, odkoder je odkrakala proti sovražniku. Do spada pa ni prišlo, kajti Turki so na svojih brzih konjih obložen s plenom medtem že odvihrali nazaj v Bosno.

Sele ureditev vojne krajine je mogla uspešno varovati deželo. Ob bosanski meji so se gradile utrdbе zlasti na prehodnih točkah, kjer so vdiral Turki najraje k nam. Posadke so sestavljali predvsem begunci iz Bosne in Srbije, ki niso hoteli biti sužnji nevarnikov. Svoje čete so pošiljali na pomoč deželni stanovi Kranjske, Koroške in Štajerske, dežel, ki so bile od Turkov največ trpele. Pa tudi

srednja Evropa je prispevala z oddelki strelcev k obrambi pred polmesecem, kajti tudi ona bi občutila krutost turške sablje, če bi je ne branili s svojimi prsi Hrvatje in Slovenci.

Krščanska Evropa je počasi vendar zbrala svoje moči, ki so bile doslej cepljene v medsebojnih trenjih. Turška država pa se je začela starati. Ni bilo več tiste vojaške strunosti v njeni državni organizaciji, vedno pogostejši so bili upori janičarjev, sultanove telesne straže. Po smrti vladarja je navadno prišlo do bojev med njegovimi sinovi in brati. Paše so začeli misliti na vedno večjo samostojnost, za koristi države jim ni bilo mar. Islam je bil zmagovalja pijan. Dosegel je zenit svoje moči, ki je začela polagoma lesti v zaton.

Velike cilje si je postavil bosanski paša Hasan Pridojevič. Hotel je razširiti svoj pašaluk še preko ostalega dela Hrvatske in slovenskih pokrajin. Se nekaj ur in v svojih rokah bi imel Sisek, pot bi mu bila odprta. Pa je prišlo 22. junija 1593 do odločilne bitke in krščanski meč je zdobil turško sabljo. Za vedno so popustili vdori bosanskih muslimanov v naše kraje. V 17. stoletju pa je bila ustavljena napadalnost turške velesile. Velika zmaga krščanske Evrope nad velikim vezirjem Karo Mustafom je iztrgala Turkom Ogrsko. Evropska kultura je zmaga nad mohamedansko.

Kaj ni res, da se zgodovina ponavlja? Sam sebi je bil prepuščen naš kmet, ko je prvi občutil udarec komunističnih roparskih tolp. Prevarali so ga in prestrašili, da se jim v začetku ni upal niti najmanj upirati. Pa kmalu je spoznal, da morile, roparji in požigalci ne mo-

rejo prinesiti lepših časov. Spet so gradile kmečke roke utrdbе, čisto prav okrog cerkva kakor nekdanj v turških časih. Vaskre straže so dolgo uspešno čuvalje življenje in premoženje našega podeželja. Zal so bili ti oddelki določeni le v varstvo posameznih krajev in niso mogli vrniti naši deželi miru, tudi če ne bi bilo prišlo do strašnega izdajstva 8. septembra 1943.

Danes ni več vaških straž. Dobili smo svojo vojsko, ki bo skrbela za varnost vse dežele. Oboroženi slovenski narod se ne bo več skrival za žitnimi ovirami in utrdbami ter čakal, kdaj ga naskoči rdeči sovrag. Dosegel so se komunistične tolpe svobodno gibale po naši zemlji. Udarile so tam, kjer so se zaradi velike premoči nadejale uspeha, popihale so jo v hribe in soteske ter se izmuznile skozi gozdove, kadar je udarila nanje krepka sila.

Sedaj bo konec tega. Domobrankska vojska ne bo več čakala na nenadne napade rdečih razbojnikov. Sama jih bo polskala v njihovih brigadah in očistila našo zemljo ogabnega madeža rdečih izdajcev. Ljudje, ki se niso ustališili potokov krvi svojih ropakov, samo da bi pomagali do uspeha svoji blazni zamisli, bodo sprejeli svoje plačilo. Kadar je omahnil s taborskega ozidja Turk pod udarcem cepca ali kadar je izdihnil bosanski nevarnik zaradi opeklin, ko ga je obilila s kropom hrabra slovenska žena, mu je bila lahka smrt. Pred seboj je že gledal bajna sedma nebesa, ki jih je obljubil Mohamed vsem tistim, ki bodo padli v boju za islam. Kakšna tolažba pa je vam ostala, rdeči sodrugi?

Oddajniška skupina Jadransko primorje RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za 2. februar:

7 Poročila v nemščini — 7.10 Jutranji pozdrav: vmes: 7.30 Poročila v slovenščini — 11.30 Slovenska ljudska oddaja — 12 Opoldanski koncert — 12.30 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.45 Koncert malega orkestra vodi Stenovič — 14 Poročila v nemščini — 14.10 Za vsakega nekaj — 17 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15 Popoldanski koncert — 17.30 Otroška ura — 19 Orgelski koncert v cerkvi sv. Petra izvalja prof. M. Tome — 19.30 Poročila v slovenščini, pregled sporeda — 19.45 Mala glasbena medigra — 20 Poročila v nemščini — 20.10 Pisana zmes — 21 Iz opernega sveta — 22 Poročila v nemščini — 22.10 Glasba za lahko noč.

Dnevni spored za 3. februar:

7 Poročila v nemščini — 7.10 Jutranji pozdrav: vmes: 7.30 Poročila v slovenščini — 12 Opoldanski koncert — 12.30 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.45 Koncert za razvedrilo — 14 Poročila v nemščini — 14.10 Za vsakega nekaj — 17 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15 Popoldanski koncert — 17.45 Narodopisno predavanje — 19 Slovensko narodno glasbo izvalja radijski orkester pod vodstvom D. M. Sijanca — 19.30 Poročila v slovenščini, pregled sporeda — 19.45 Mala glasbena medigra — 20 Poročila v nemščini — 20.10 Slovenska ljudska oddaja — 21 Ples skozi stoletja — 22 Poročila v nemščini — 22.10 Glasba za lahko noč.

RADIO TRST

Opozarjamo radijske poslušalce na slovensko radijsko oddajo, ki jo oddaja radio Jadransko primorje postaja Trst vsak dan od 15-18.30 na srednjem valu 263 m. Vse spremembe radijskih oddaj bodo vedno javljene v radu in v dnevnem časopisu.

»Sprehodi po nebu«

je naslov sedmi številki edine slovenske poljudno znanstvene knjižnice »SVET«.

Pisatelj ravnatelj P. Kunaver nas v knjigi popelje v prostrano vesoljstvo, med zvezde, veličastna ozvezdja, krasne meglice, komete in sonca v svo krasoto n:ba

Knjigo krase posebno lepe ozvezdne slike in pa moderne astronomske priprave.

Berite »Svetove« knjige in naročite se na »Svet«!

TEL KINO »MATICA« 22-41

Iolko zabljani in do sedaj še ne videni film najvišje umetniške vrednosti

»Takrat...«

Najnovejši film Zahar Leandrovč Severno-nemško mesto, klinika v Švic, kabaret v Lisboni in pristaniško mesto v Južni Ameriki so postaje pustolovskega življenja neke lene. — Ostali soigralci: Hans Stüwe, Rosano Brazzi, Juts v. Alpa itd.

PREDSTAVE

ob praznikih ob 10, 13.30, 15.30 in 17.30.

TEL KINO »SLOGA« 27-30

SENZACIJA! Napet francoski kriminalni film s presenetljivim koncem

»Bilo jih je šest«

V nemškem jeziku: V glavni vlogi: Michele Alfa, Pierre Fresnay, Suzy Delair.

PREDSTAVE

ob delavnikih ob 15 in 17; ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 13.30, 15.30 in 17.30!

TEL KINO »UNION« 22-21

Film visoke umetniške stopnje

»Krambambuli«

Pretrčevalja zgodba zvestega lovskega psa. Igra dunajski filharmonija.

V gl. vlogi poleg drugih Viktorija Ballasko, Sepp Rist in Krambambuli.

Predstave (ob nedeljah in praznikih): ob 10.30, 13.30, 15.30 in 17.30.

KINO »KODELJEVO«

»Melodija velemesta«

Hilde Krah, Werner Hinz.

Danes predstave ob 14.30 in 16.45.

MALI OGLASI

Službe doba

KUHARICO

samosojno, sprejem k boljši tridisciplinarni družini. Plača in hrana dobro. Nastop s 15. febr. ali 1. marcem. — Ponudbe poslati na ogl. odd. »Slov.« pod št. 846.

KUHARICO

samosojno, lečeno, več vseh gospodinjstvih del, sprejem v dobro in stalno službo k 2 osebam sredi mesta. — Naslov v oglas. odd. »Slov.« pod št. 810.

Sebe izte

MLAJŠI URADNIK

lečeno, lečeno, več vseh gospodinjstvih del, sprejem v dobro in stalno službo k 2 osebam sredi mesta. — Naslov v oglas. odd. »Slov.« pod št. 810.

Kupimo

VSE KNJIGE

slovenske in noveje ne mške ter revijo Umestnost. Naš rod, kakor tudi druge kupuje knjigarna Zueck v pasaji.

PISALNE STROJE

in radio aparate kupuje in plača po najvišji dnevni ceni — trdika EVEREST — Prešernova 44.

PRAZNE STEKLENICE

od konjaka, Vermoutha, likerja in zelene litre in polilirske — kupimo po najvišjih dnevnih cenah. »Alkor«, Kolizej.

Objave

BARVARNA

in kemična čistilnica oblik. Zivič Lovro, Dolenska c. 14, prosi svoje cenjene stranke, naj dvignje oddane oblike najkasneje do 1. marca 1944. Po tem roku ne odgovarjamo več za oddane oblike.

BRIZGALNE

za profilne in začetne dobiti pri Herič, Rimska cesta 13.

PRODAM KAUČ

z omarico (palisander). Mizarstvo Filip, Zgor. Šiška, nasproti šole, znotraj bloka.

MIL. PODGANE

in šurke zaposlene pokončate s trupom, ki ga dobite v drogeriji Kane, Zidovska 1.

MOSKA OBLEKA

nova, iz angl. blaga, za srednje velike postavne in skornji, rabljeni. Št. 44, poceni napr. — Ogorelec, Strossmayerjeva 4-1.

Prodamo

NOSILNICE

za zaklonišča, zločivce, iz celi, zelo praktične — prodaja nekaj komadov Fr. Rojina, Vodnikova 89.

PARCELE PRODAM

v bližini cerkve sv. Jakoba v Šiški, za Bežigradom in v Mostah. Nekaj parcel se prodajo po 50.000 litr. Travnik v Rožni dolini in pri opokarni na Brdu. Zajeac Andrej, Tavčarjeva 10.

NAPRODAJ:

hiša, trinadstropna, nova, tik centra; hiša, dvonadstropna, za Bežigradom; hiša, prtilična, ob Celovški cesti; vila — enonadstropna, dvodružinska, s komf. — Obirni posopja z 2000 in 600 kv. metrov, v centru mesta. Realiteta pi-sarna, Tavčarjeva ul. št. 10.

HISO

Štirinajstovojni, pri dolenjskem kolodvoru takoj udno prodam. Tanko, Kapitejska 3.

PRODAM PARCELO

s pristoje stavbo, podkletje, izdelano pri Dev. Mar. v Polju. — Naslov v upravi Slovencev pod št. 842.

KOVASKI MEH

velik, rabljen, prodam. Poljska 32. (I)

RABLJENE

gramofonske plošče — prodaja od 10 litr dalje trdika EVEREST, Prešernova 44.

KRASNE SPALNICE

jedilnice in kuhinje stalno na zalogi pri trdiki »Pohištvo Mačnik«, Gosposvetska c. 258. Lokal: Medvedova 28. Odprto v torek, četrtek in soboto od 3 do 5 pop.

BRIZGALNE

za profilne in začetne dobiti pri Herič, Rimska cesta 13.

PRODAM KAUČ

z omarico (palisander). Mizarstvo Filip, Zgor. Šiška, nasproti šole, znotraj bloka.

MIL. PODGANE

in šurke zaposlene pokončate s trupom, ki ga dobite v drogeriji Kane, Zidovska 1.

MOSKA OBLEKA

nova, iz angl. blaga, za srednje velike postavne in skornji, rabljeni. Št. 44, poceni napr. — Ogorelec, Strossmayerjeva 4-1.

Prodamo

NOSILNICE

za zaklonišča, zločivce, iz celi, zelo praktične — prodaja nekaj komadov Fr. Rojina, Vodnikova 89.

PARCELE PRODAM

v bližini cerkve sv. Jakoba v Šiški, za Bežigradom in v Mostah. Nekaj parcel se prodajo po 50.000 litr. Travnik v Rožni dolini in pri opokarni na Brdu. Zajeac Andrej, Tavčarjeva 10.

NAPRODAJ:

hiša, trinadstropna, nova, tik centra; hiša, dvonadstropna, za Bežigradom; hiša, prtilična, ob Celovški cesti; vila — enonadstropna, dvodružinska, s komf. — Obirni posopja z 2000 in 600 kv. metrov, v centru mesta. Realiteta pi-sarna, Tavčarjeva ul. št. 10.

Vidmar Ivan

sodni nadoficijal v pokoju

Pogreb draga pokojnika bo v sredo, 2. februarja, ob 10.30 popoldne

z 2al iz kapele sv. Jožefa na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 31. januarja 1944.

Zalajoči rodbini

VIDMAR - TKACEV

Poizvedbe

ISCEM

svojo 14letno hčerko Ljubo Učakar, kateri je bila namenjena 11. januarja 1944 na Rakek v Martinjak k znanemu Turk. Dekle nosi nasobico. Kdor bi kaj vedel o njej, prosim, naj sporoči staršem. Središka ulica 8, Ljubljana.

ZGUBILA SEM

živilsko nakaznico na imo Tibelj Antonija, Poljski nasip 40. Poštenega najditelja naprošam, naj jo vrne na naslov ali pa v upravi »Slov.«

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.

Obri

KLAVIRJE popravila in ugašuje strokovnjak Rudolf Warbinek — Privoz 10, Prulec, telef. 33-49.